

Forum for
kontroll og tilsyn

RAPPORT

Årsmelding 2022

1. Organisasjonen	3
1.1. Medlemsutviklingen	3
1.2. Økonomi	3
1.3. Styret	3
1.4. Sekretariatet.....	4
2. Konferanser og fagsamlinger	5
2.1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 10.-11. januar	5
2.2. Sekretariatskonferansen 16.-17. mars.....	5
2.3. Fagkonferansen 1.-2. juni.....	5
2.4. Kontrollutvalgsdagen, Skei 29. september	6
2.5. Kontrollutvalgslederskolen 18.-19. oktober.....	6
3. Faglig veiledning	7
3.1. Internkontroll i sekretariatet – risikovurdering og risikohåndtering	7
3.2. Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget.....	7
3.3. Anbefalinger for god skikk og praksis i sekretariatene	8
3.4. Faglige innlegg (digitalt)	8
3.5. Andre tilbud til medlemmer	9
4. Kontakt med myndigheter og andre organisasjoner	10
4.1. Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD).....	10
4.2. Kommunesektorens organisasjon (KS)	10
4.3. Kontroll og revisjon i kommuner (NKRF)	10
4.4. Transparency International Norge (TI-N).....	11
4.5. Høringssvar.....	11

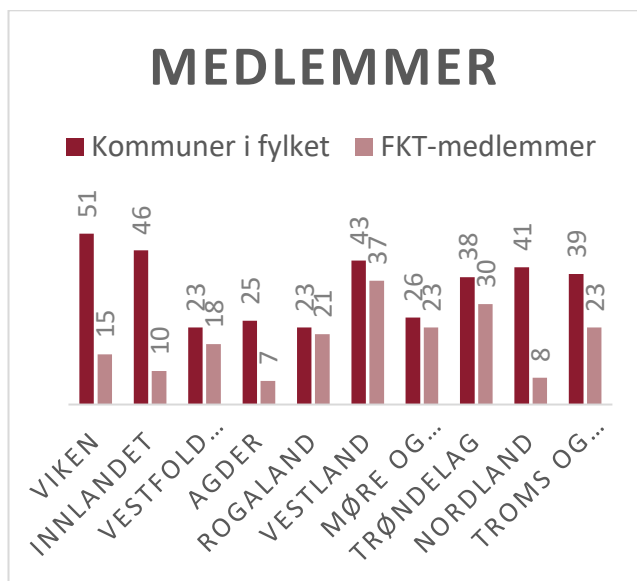
1. Organisasjonen

1.1. Medlemsutviklingen

FKT fikk 10 nye medlemmer i løpet av 2022. Antall medlemmer er nå 216.

Per 1. januar 2023 har vi 216 medlemmer (187 kommuner, 7 fylkeskommuner og 22 sekretariat). Det er 10 flere enn på samme tid i 2022.

FKTs reelle markedsandel i dag er 55 prosent. Medlemsandelen varierer fra fylke til fylke. Dekningsgraden er høyest i Rogaland og Møre og Romsdal og lavest i Innlandet og Nordland.

Tabell 1 Kommunale kontrollutvalgsmedlemmer per fylke

1.2. Økonomi

Årsregnskapet for 2022 viser at FKT har en egenkapital på kr 2 327 361,- og et positivt driftsresultat på kr 385 290,- mot budsjettert driftsresultat på kr 0,-.

Overskuddet skyldes dels ekstra inntekter i fm fagsamlinger som ikke var planlagt, samt mindre forbruk og sparte kostnader i forbindelse med styremøter og arbeidsgrupper. Mye aktivitet har foregått digitalt.

1.3. Styret

Styret har hatt 9 styremøter i 2022. Det er behandlet 84 styresaker og 21 referatsaker.

4 av styremøtene ble avholdt på Teams. Ellers ble 4 styremøter avholdt fysisk i fm fagsamlinger og Arendalsuka. Årets siste møte ble avholdt i Oslo.

Protokoller fra styremøtene blir fortløpende publisert på medlemssidene på hjemmesiden.

Nyvalgt styre 8.6 2022: Fra venstre: Solveig Kvamme (vara), Terje Engvik, Liv Tronstad, Rita Holberg, Tom Øyvind Heitmann, Tage Pettersen (leder), Hilde Rasmussen Nilsen (vara) og Jane Anita Aspen (nestleder)

Styrets sammensetting etter årsmøtet i 2022:

Styreleder Tage Pettersen (leder 2022-2023, valgt til 2024), Kontrollutvalget i Moss kommune

Jane Anita Aspen (nestleder 2022-2023, valgt til 2023), Sekretariatet for Romsdal

Terje Engvik (2022-2024)
Kontrollutvalet i Sunnfjord kommune

Medlem Rita Holberg (2022-2024)
Kontrollutvalget i Fredrikstad kommune

Medlem Tom Øyvind Heitmann (2021-2023)
Kontrollutvalgssekretariatet for Vest-Finnmark IKS

Medlem Liv Tronstad (2021-2023)
Konsek Trøndelag IKS.

Varamedlemmer:

Første varamedlem politiker
Henning Warloe (2022-2024) Leder
kontrollutvalget, Bergen kommune

Andre varamedlem politiker
Sven Castberg (2022-2024)
Kontrollutvalet i Ørsta kommune

Første varamedlem sekretær
Solveig Kvamme (2022-2023) Rådgjevar,
Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS

Andre varamedlem sekretær
Hilde Rasmussen Nilsen (2021-2023)
Kontrollutvalgssekretariatet Bergen

1.4. Sekretariatet

Forum for kontroll og tilsyn har hatt eget sekretariat og en generalsekretær siden 1.1 2018.

Sekretariatet er lokalisert i Oslo, Kristian August gate 14. Her er vi lokalisert sammen med to ideelle organisasjoner (Transparency International Norge og Tax Justice Norge) og to bedrifter (Viis AS og Vennerød Forlag AS).

I 2022 utgjorde kostnader til sekretariat kr. 1 383 904,-. I hovedsak er dette lønn og kontorleie og fellesutgifter kontor.

Generalsekretæren har deltatt på følgende eksterne arrangement:

- ✓ «Kommunal åpenhet» TI Norge
- ✓ «Hvordan bransjer kan arbeid sammen mot korrupsjon» TI Norge
- ✓ TI Norges årsmøte
- ✓ «Varsling» ICC Norway og Kvamme Associates AS I samarbeid m fl.
- ✓ "Etikkonferansen" KS/KMD/TI Norge
- ✓ «Samling for kontrollutvalg» Vikus IKS
- ✓ «Lunsjwebinar» KLP/HMS-teamet
- ✓ «Høstkonferanse» Vetaks IKS
- ✓ «Varslingsdagen» ADI advokater

En sentral del av arbeidet i sekretariatet i 2022 har vært arbeidet med fagsamlinger og veiledere.

Profilering i media

Omtale i Kommunal Rapport:

- ✓ [Sett av nok ressurser til kontrollutvalgene!](#)
- ✓ [Frykter svekket varslervern](#)

2. Konferanser og fagsamlinger

Stort sett alle arrangementene ble gjennomført fysisk. Kurset om kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet i januar, ble gjennomført digitalt.

2.1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 10.-11. januar

Det var første gangen dette kurset ble arrangert.

Målet med kurset var å oppnå større åpenhet om sentrale forhold i årsregnskap og årsberetning for å øke verdien av rapporteringen til kommunestyret.

Det var 45 deltakere på kurset.

2.2. Sekretariatskonferansen 16.-17. mars

Sekretariatskonferansen 2022 var den 13 i rekken.

Temaene denne gangen var blant annet om internkontroll i sekretariatene, forenklet etterlevelseskontroll og kontrollutvalgets påseansvar. Ny veileder om henvendelser til kontrollutvalget ble presentert og fremtidige veiledere ble diskutert.

Det var 40 deltakere på samlingen.

Sekretariatskonferansen 2022. Kjartan Haugsnes fra sekretariatet i Vestland fk. om kontrollutvalgets påseansvar for økonomiforvaltningen.

2.3. Fagkonferansen 1.-2. juni

Fagkonferanse i forbindelse med årsmøte, har vært arrangert siden FKT ble stiftet i 2005.

Hovedtemaene i 2022 var habilitet og dobbeltroller, egenkontroll i teori og praksis, krav til kommunens varslingsystem og håndtering av henvendelser til kontrollutvalget.

Øvrige tema var lovlighetskontroll, kontrollutvalgets påseansvar for

økonomiforvaltningen og arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Det var 120 deltakere på konferansen.

Fagkonferansen 2022

2.4. Kontrollutvalgsdagen, Skei 29. september

Denne samlingen var et samarbeid mellom FKT og Vestland kommunerevisorforening. Dette er en årlig samling. Sist FKT var medarrangør var i 2017.

Temaene som ble tatt opp var blant annet kommunedirektørens internkontroll, henvendelser til kontrollutvalget, revisors arbeid med regnskapsrevisjon.

Det var 56 deltakere på samlingen.

2.5. Kontrollutvalgslederskolen 18.-19. oktober

I 2022 ble Kontrollutvalgslederskolen arrangert for tredje gang. Målet er at skolen skal være et permanent årlig tilbud med ulikt innhold.

Temaene på samlingens første dag var kontrollutvalget og media, ytringsfrihet og habilitet i gråsonen.

Den andre dagen var viet gruppearbeid der deltakerne delte erfaringer om kontrollutvalgets arbeidsvilkår og leders særskilte ansvar.

Til sutt fikk deltakerne presentert en rapport om omfanget av eierskapskontroll. Datagrunnlaget var basert på åpne kilder på internett.

Det var 43 som deltok fysisk.

Kontrollutvalgslederskolen 2022. Gunnar Bodahl-Johansen om kontrollutvalget og media

Mer informasjon om arrangementene i 2022, finnes på hjemmesiden under konferanser og seminar/tidligere kurs og konferanser.

3. Faglig veiledning

I 2022 har FKT ferdigstilt flere veiledere. Sammen med NKRF har vi også utarbeidet anbefalinger om føring av møtebok og bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt og eierskapskontroll. Anbefalingene er til høring våren 2023.

3.1. Internkontroll i sekretariatet – risikovurdering og risikohåndtering

Veilederen er laget i samarbeid med NKRF.

Arbeidsgruppen bestod av Pål Ringnes (leder for kontrollutvalgskomiteen i NKRF), Kari Louise Hovland (medlem i kontrollutvalgskomiteen til NKRF) Sveinung Talberg (Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal). Sveinung Talberg representerer FKT sammen med generalsekretær Anne-Karin F Pettersen.

Arbeidsgruppens mandat var å lage et forslag til internkontrollhåndbok for kontrollutvalgssekretariatene som bygger på «Internkontrollhåndboka» som FKT utarbeidet i 2019. Hensikten var å innlemme risikovurderinger som et bidrag til tiltak for en god internkontroll.

Arbeidet ble ferdigstilt våren 2022. Veilederen er publisert på FKTs hjemmeside under veiledere og publikasjoner/veiledere utarbeidet av FKT.

3.2. Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget

Veilederen er utarbeidet av FKT.

Arbeidsgruppen bestod av Henning Warloe (kontrollutvalget i Bergen kommune). Han har også ledet arbeidsgruppen.

Trond Egil Nilsen (kontrollutvalget i Måsøy kommune), Solveig Kvamme (Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS), Ragnhild Aashaug (Kontrollutvalg Fjell IKS), Hilde Rasmussen Nilsen, Bergen kommune, kontrollutvalgets sekretariat og 2. vara til styret) og Anne-Karin Femanger Pettersen (generalsekretær).

Gruppens mandat var å utarbeide en veileder for hvordan kontrollutvalget kan håndtere henvendelser fra innbyggere og andre.

Arbeidet ble ferdigstilt våren 2022. Veilederen er publisert på FKTs hjemmeside under veiledere og publikasjoner/veiledere utarbeidet av FKT.

Veilederen har blitt presentert på flere interne og eksterne konferanser og samlinger.

3.3. Anbefalinger for god skikk og praksis i sekretariatene

Anbefalingene for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene er utarbeidet av NKRF og FKT. Arbeidet med anbefalingene kom i gang våren 2022 som følge av årsmøtevedtak i NKRF i 2021 og styrevedtak i FKT i 2022.

NKRF og FKT har satt ned arbeidsgrupper som har jobbet parallelt med ulike fagområder.

Møtebok

Arbeidsgruppen som har jobbet med anbefalingene om føring av møtebok, har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT, gruppeleder), Mette Jensen Moen (Rogaland fylkeskommune), Kjell Nordengen (VIKUS) og Helene Hvidsten (innleid ressurs, Konsek Trøndelag IKS)

Anbefalingene er til høring våren 2023.

Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Arbeidsgruppen som har jobbet med anbefalinger for bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, har bestått av Tobias Langseth (gruppeleder, SE-KON), Gunhild Berg (VIKUS), Arnar Helgheim (SEKOM), Kari Louise Hovland (KSI) og Helene Hvidsten (prosjektleder, Konsek Trøndelag IKS).

Anbefalingene er til høring våren 2023.

Prosjektleder for samarbeidsprosjektet mellom FKT og NKRF, Helene Hvidsten, Konsek Trøndelag IKS

3.4. Faglige innlegg (digitalt)

FKT deltok på et fellesmøte med kontrollutvalgslederne i Vest-Finnmark 17. januar for å snakke om roller i den kommunale egenkontrollen.

29. mars var FKT invitert til kommunestyret i Gamvik kommune for å snakke om aktørene i egenkontrollen, oppgaver og roller.

Kontrollutvalget i Ål kommune fikk digitalt besøk av FKT 7. april. Temaet var gjennomgang av det som var nytt i Kontrollutvalgsboka.

Utbredt bruk av digitale møter og digital deltakelse på fysiske møter, gjør at det er lav terskel for å kunne møte våre medlemmer på «hjemmebane».

3.5. Andre tilbud til medlemmer

Personvernombudstjeneste

Kontrollutvalgssekretariat som er organisert som IKS, har plikt til å utpeke personvernombud. Det samme gjelder for kommunale oppgavefellesskap som er egne rettssubjekt. Kontrollutvalgssekretariat som er lagt til ansatte i kommunen vil omfattes av kommunens ombudsordning.

Siden høsten 2018 har FKT tilbudt personvernombudstjeneste til kontrollutvalgssekretariat. Ordningen ble etablert etter oppfordring fra medlemmer, men ble avvirket høsten 2022 fordi svært få sekretariat benyttet seg av tilbudet.

Juridisk kompetansepool

I november 2020 gjennomførte sekretariatet en undersøkelse for å kartlegge ressurser og behov hos medlemssekretariatene. Mange sekretariat mener de selv har mest behov for mer juridisk kompetanse. Derfor valgte vi å starte opp med juridisk kompetansepool i 2021. Foreløpig består poolen av jurister fra et par av sekretariatene.

I praksis har ordningen til nå fungert mer som et uformelt nettverk der personer i poolen noen ganger har vært involvert når FKT mottar spørsmål om juridiske problemstillinger fra medlemmene. Spørsmål knyttet til kontrollutvalgets rolle ved varsling er et eksempel.

FKT har siden 2016 hatt avtale om rådgivning og juridisk bistand med professor emeritus Jan Frithjof Bernt ved Universitetet i Bergen.

Løpende kontakt

FKT har i løpet av året mottatt en rekke henvendelser og spørsmål fra medlemmene om forskjellige tema.

Henvendelsene er besvart løpende. Under er det listet opp et utvalg av tema:

- ✓ revisors uavhengighet
- ✓ Kjøp av sekretariatstjenester
- ✓ håndtering av personopplysninger
- ✓ valg av medlemmer til kontrollutvalget
- ✓ håndtering av misligheter
- ✓ revisjon av kommunale foretak
- ✓ kontrollutvalgets innsynsrett
- ✓ varslingsordning
- ✓ revisors etikkreglement
- ✓ formaliteter knyttet til kontrollutvalgets agenda

I tillegg til å svare på spørsmål fra medlemmer, har vi også gitt generell veiledning til andre.

I 2022 har medlemmene mottatt seks nyhetsbrev fra FKT.

4. Kontakt med myndigheter og andre organisasjoner

FKT ønsker å samarbeide om faglige tema med departementet, KS og andre organisasjoner. I 2022 har vi hatt flere prosjekt sammen med NKRF.

4.1. Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD)

På eget initiativ og på initiativ fra medlemmer, sender FKT løpende henvendelser til departementet der vi spør om uttalelser og tolkninger av ulike bestemmelser i kommuneloven.

Spørsmål som vi har fått svar på i 2022:

- ✓ Arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling - kontrollutvalgets stilling
- ✓ Status for lovtolkning etter gammel kommunelov.
- ✓ Om ordfører kan nekte å sette sak fra kontrollutvalget på sakslisten til kommunestyret

Svarene vi har mottatt fra departementet er publisert på FKTs hjemmeside under fagtema/kontrollutvalg.

Representanter fra departementet som regel representert blant innledere på våre samlinger og konferanser.

4.2. Kommunesektorens organisasjon (KS)

FKT ønsker å samarbeide med KS om arrangement under Arendalsuka.

KS vurderer nå om det skal utarbeides et mer skreddersydd opplegg for kontrollutvalgene i regi av KS Folkevalgprogram. I den forbindelse vil FKT bli invitert til drøftinger.

4.3. Kontroll og revisjon i kommuner (NKRF)

I 2022 har FKT og NKRF samarbeidet om utarbeidelse av anbefalinger for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene:

- ✓ Føring av møtebok
- ✓ Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Samarbeidet fortsetter i 2023 med anbefalinger for:

- ✓ Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- ✓ Budsjett for kontrollarbeidet

4.4. Transparency International Norge (TI-N)

FKT har vært medlem i Transparency International Norge (TI Norge) siden 2008. Vi er også lokalisert i samme kontorfellesskap.

Vårt formål med medlemskapet å øke FKTs kompetanse på spørsmål om korrupsjon og antikorrupsjonsarbeid.

FKT er representert på årsmøtene, og i 2022 har vi deltatt på flere av TI Norges arrangementer.

4.5. Høringssvar

I 2022 har FKT gitt høringssvar til Kommunal- og distriktsdepartementet:

- ✓ Endringer i lov om interkommunale selskap (IKS-loven)
- ✓ Endringer i kommuneloven
- ✓ Utkast til forskrifter om gjennomføring av deling av fylker og Ålesund kommune

Våre høringssvar til departementet var i stor grad tilsluttende, men vi fremmet noen mindre endringsforslag.

Vi har også gitt høringsuttalelse til NKRF om kontrollutvalgets påseansvar.

I høringssvaret ga vi uttrykk for at vi mener at NKRF ser bort ifra viktige prinsipielle spørsmål om rolleklarhet når de velger å gi råd til kontrollutvalget om utvalget påseansvar. En veileder for kontrollutvalgets påseansvar som er utarbeidet av NKRF, kan bidra til å svekke både kontrollutvalgets og revisors uavhengighet.

Alle høringssvar er lagt ut på hjemmesiden vår under fagtema/kommunalrett.

Styret 20. mars 2023

Tage Pettersen, leder

Liv Tronstad, styremedlem

Jane Anita Aspen, nestleder

Rita Holberg, styremedlem

Tom Øyvind Heitmann, styremedlem

Terje Engvik, styremedlem

Styreleder Tage Pettersen